

UP1: 05-29-1-150/20
Sarajevo, 25.03.2020. godine

Na osnovu čl. 46. stav (3) tačka a) i 49. stav (1) i (2) Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH”, br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), čl. 16., 17. i 25. Pravilnika o postupku rješavanja kršenja uslova dozvola i propisa Regulatorne agencije za komunikacije („Službeni glasnik BiH”, broj 18/05), te čl. 5., 6., 7., 8. i 13. Pregleda povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Regulatorna agencija za komunikacije („Službeni glasnik BiH”, broj 8/17), rješavajući po službenoj dužnosti, u postupku protiv "MEDIA MARKET" d.o.o. - Televizija OSM, Karadorđeva br. 25, Pale, radi utvrđivanja kršenja Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija ("Službeni glasnik", broj 3/16), generalni direktor Regulatorne agencije za komunikacije donosi:

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da je "MEDIA MARKET" d.o.o. - Televizija OSM prekršila član 22. (*Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja*), st. (1) i (2), član 24. (*Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika*), stav (1), te član 25. (*Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika*), st. (1) i (2), Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija.
2. Za utvrđeno kršenje iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja izriče se pismeno upozorenje.
3. Nosiocu dozvole "MEDIA MARKET" d.o.o. - Televiziji OSM stavlja se na znanje da svako ponovljeno kršenje odredbi relevantnih pravila i propisa Agencije može rezultirati izricanjem strožije sankcije.
4. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Obrazloženje

Regulatorna agencija za komunikacije (Agencija) je, u cilju provjere usklađenosti programa sa relevantnim pravilima i propisima Agencije, dopisom broj: 05-29-7-18/20 od 06.01.2020. godine zatražila dostavu snimaka programa "MEDIA MARKET" d.o.o. - Televizija OSM (TV OSM) emitovanog 04.01.2020. godine u periodu od 12:00h do 17:00h. Analiza dostavljenih snimaka pokazala je, između ostalog, da je u terminu od 14:14h emitovan njemački igrani film „Njena tajna“ („Patricias Geheimnis“). Konstatovano je da je predmetni program sadržavao scene seksualne aktivnosti, bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa i seksualnog odnosa, zatim scene nasilja u kojima muškarac napada, udara i pokušava da ubije ženu, kao i scene konzumacije opojnih droga. Tokom cjelokupnog trajanja navedenog filmskog programa u gornjem lijevom uglu istaknuta je grafička oznaka 16+.

Na osnovu navedenog, Agencija je došla do preliminarnog zaključka da je emitovanjem navedenog sadržaja došlo do mogućeg kršenja Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija (Kodeks), odnosno člana 22. (*Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja*), st. (1) i (2), zatim člana 24. (*Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika*), st. (1), te člana 25. (*Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika*), st. (1) i (2), u kojima se navodi:

Član 22.

(Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja)

- (1) *Pružalac medijske usluge će osigurati zaštitu maloljetnika od potencijalno neprimjerenih i štetnih sadržaja.*

(2) Pružalac medijske usluge je odgovoran za kategorizaciju svih sadržaja koje pruža.

Član 24.

(Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika)

(1) Pružalac medijske usluge će osigurati zaštitu maloljetnika od sadržaja za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti njihov fizički, psihički ili moralni razvoj, bilo tehničkom zaštitom ili odgovarajućim rasporedom i označavanjem sadržaja. Ovi sadržaji uključuju, ali se ne ograničavaju na scene grubog nasilja, seksa, vulgarne izraze i prizore ili scene zloupotrebe alkohola i opojnih droga. Ova obaveza se ne odnosi na informativno-političke i programe o tekućim događajima, na koje se primjenjuje član 9. ovog kodeksa.

Član 25.

(Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika)

(1) Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika, koji se prikazuju bez tehničke zaštite, će biti označeni odgovarajućom grafičkom oznakom koja će biti jasno istaknuta na ekranu tokom cijelog njihovog trajanja.

(2) Grafičke oznake se odnose na sljedeće kategorije sadržaja i primjenjuju se kako slijedi:
a) Kategorija 12+: sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 12 godina će se prikazivati između 20:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:

- 1) sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene nasilja i posljedice tog nasilja, bez prikazivanja detaljnih scena istog, a koje imaju jako uredničko/umjetničko opravdanje;
- 2) sadržaje u kojima se prikazuje prirodna nagost bez seksualnog konteksta, te scene seksualne aktivnosti koje su kratke i prikazane na diskretan način;
- 3) sadržaje u kojima su povremeno zastupljene blage psovke koje su opravdane kontekstom.

b) Kategorija 16+: sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 godina će se prikazivati između 22:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:

- 1) sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene umjerenog nasilja i posljedice tog nasilja, uključujući i detaljno prikazivanje povreda, ozbiljnih rana i krvi, posebno ukoliko je takvo nasilje predstavljeno kao prihvatljivo i ukoliko se može lako imitirati;
- 2) sadržaje u kojima se prikazuju nagost i seksualnost, bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa i seksualnog odnosa, a koji su opravdani kontekstom i čija primarna namjena nije podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike;
- 3) umjerenu upotrebu neprimjerenog jezika sa šalama i izrazima čija je namjera provociranje i uznemiravanje, te umjereno korištenje vulgarnih izraza i psovki.

c) Kategorija 18+: sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 18 godina će se prikazivati između 24:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:

- 1) prikaze teškog nasilja i teških i zastrašujućih posljedica nasilja i eksplicitan prikaz scena seksualnog nasilja;
- 2) detaljne prikaze seksualnih aktivnosti u sadržajima čija primarna namjera nije podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike;
- 3) sadržaje čija je primarna namjena podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike, a koji prikazuju nagost u zavodljivim, provokativnim seksualnim položajima bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa tokom seksualnog odnosa;
- 4) sadržaje u kojima se često upotrebljavaju najgrublje psovke i vulgarni izrazi.

Dana 29.01.2020. godine Agencija je pozvala TV OSM da se izjasni na navode o mogućem kršenju gore navedenih odredbi Kodeksa, na što je TV OSM odgovorila izjašnjenjem koje je Agencija primila dana 10.02.2020. godine, a u kojem se navodi sljedeće: *"Vašim dopisom sugerirate da je na Televiziji OSM dana 04.01.2020. godine u 14:14 časova emitovan film "Njena tajna" pri čemu ste konstatovali "da je predmetni program sadržavao scene seksualne aktivnosti, bez prikazivanja spolnih organa i seksualnog odnosa, zatim scene nasilja u kojima muškarac napada, udara i pokušava da ubije ženu, kao i scene konzumacije opojnih droga". Moramo priznati da smo iznenađeni takvim kvalifikacijama budući da je od strane našeg uredničkog kolegijuma svaki film koji je predviđen za emitovanje, prethodno pregledan i analiziran. Ipak, ponovo smo pregledali film i konstatovali sljedeće: Vaše kvalifikacije nisu u skladu ni sa jednim slučajem nabrojanim u članu 25. Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija. Idemo redom:*

1. *"Konstatovano je da je predmetni program sadržavao scene seksualne aktivnosti, bez prikazivanja spolnih organa i seksualnog odnosa..."*

U svim kategorijama člana 25. (12+, 16+, 18+) su u kontekstu scena seksualne aktivnosti obavezno uključene i scene nagosti kako bi se te aktivnosti mogle smatrati neprimjerenim za tu kategoriju. U cijelom filmu nema ni jedne scene nagosti kao što ste sami primijetili.

2. *"...zatim scene nasilja u kojima muškarac napada, udara i pokušava da ubije ženu..."*

U svim kategorijama člana 25. (12+, 16+, 18+) su u kontekstu scena nasilja obavezno uključene i posljedice nasilja kako bi se te aktivnosti mogle smatrati neprimjerenim za tu kategoriju. U cijelom filmu nema ni jedne scene koja bi prikazala posljedice nasilja.

3. *"...kao i scene konzumacije opojnih droga"*

U filmu se pojavljuje jedan pokušaj konzumacije opojne droge i to na sljedeći način:

"Hoćeš i ti?;Šta?;Uzmi!;Koka? Ne nikako!;Jesi li nekad probala?;Meni je to odvratno. Otupljuje mozak.;Je li? Meni je mozak otupljen?;Ako to radiš, da"

Vrlo je očigledno da scena ni na koji način ne može na mlade gledaoce djelovati kao poziv na konzumiranje droge nego upravo obrnuto. Vrlo jasno se ukazuje na moguće posljedice ukoliko se droga konzumira. Smatramo dakle da ni na koji način nije prekršen član 24. jer je iz navedenog dijaloga očigledno da se scena ne može svrstati u "scene zloupotrebe alkohola i opojnih droga". Smatramo da u ovim slučajevima nije došlo do kršenja Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i uslugama radija i da je film "Njena tajna" na Televiziji OSM emitovan u primjereno vrijeme."

Interna komisija Agencije sastala se dana 20.03.2020. godine i raspravljala o ovom slučaju, o čemu je sačinjen zapisnik.

Odredbama sadržanim u čl. 22. i 24. Kodeksa jasno je propisana odgovornost pružaoca medijskih usluga da osigura zaštitu maloljetnika od potencijalno neprimjerenih i štetnih sadržaja, kao i odgovornost za kategorizaciju svih sadržaja koje isti pruža, dok su članom 25. jasno definisane grafičke oznake i kategorije programskih sadržaja na koje se one odnose, te vremenski termini u kojima se pojedini sadržaji mogu emitovati s obzirom na kategoriju u koju spadaju. Između ostalog, članom 25. Kodeksa jasno je precizirano da se sadržaji označeni grafičkom oznakom 16+ mogu emitovati isključivo u periodu između 22:00 i 06:00 sati. Suprotno navedenim odredbama, kako je utvrđeno, predmetni film „Njena tajna“ je tokom cjelokupnog trajanja označen grafičkom oznakom 16+ i emitovan u dnevnom terminu od 14:14 časova.

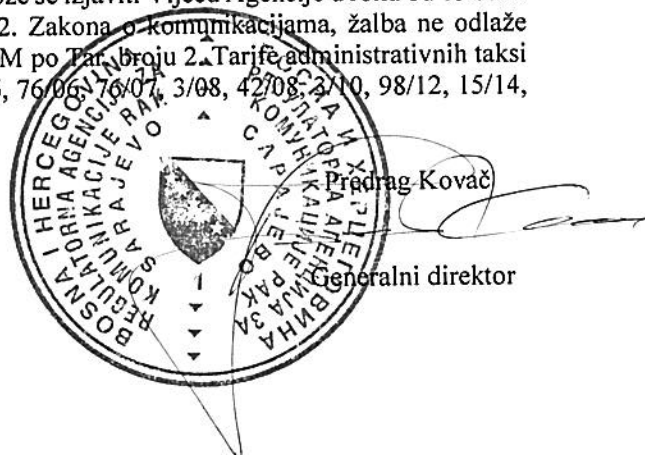
Stanica u izjašnjenju tvrdi da je od strane uredničkog kolegijuma svaki film koji je predviđen za emitovanje, prethodno pregledan i analiziran, što je, uzimajući u obzir navedenu tvrdnju očigledno rezultiralo da predmetni film bude označen kategorijom 16+, te ističe da je film emitovan u primjereno vrijeme. Nadalje, stanica u izjašnjenju navodi da u filmu nema scena nagosti, niti prikaza posljedica nasilja, te da isti sadrži samo jedan pokušaj konzumacije opojne droge, što je samo po sebi kontradiktorno jer sadržaj koji ne uključuje navedene scene, ne podliježe obavezi kategorizacije i rasporedu termina emitovanja takvog sadržaja. Nasuprot tvrdnji stanice, analizom predmetnog programa, kako je prethodno navedeno, konstatovano je emitovanje scena seksualne aktivnosti, scena

nasilja, kao i scena konzumacije opojnih droga. Članom 25. Kodeksa propisano je da samo postojanje scena nasilja, seksualnih aktivnosti, te konzumiranja droga u programskim sadržajima zahtijeva primjenu odgovarajuće kategorizacije tj. grafičke oznake uz koju je propisan i odgovarajući termin emitovanja takvih sadržaja. Scene seksualnih aktivnosti, među kojima i scena seksualnog odnosa na ulici na samom početku filma, zatim scene konzumacije opojnih sredstava, pri čemu nakon jedne takve scene slijedi scena fizičkog nasilja u kojoj muškarac snažno udari ženu da se ona sruši na pod i izgubi svijest, te ostale scene nasilja uočene tokom filma, uključujući i kontekst u kojem su iste prikazane kroz život eskort dame koja na ovaj način finansira studij, nesporno zahtijevaju odgovarajuću kategorizaciju, kako je urednički kolegij stanice i sam ispravno odlučio. Međutim, propust stanice ogleda se u činjenici da predmetni sadržaj premda objektivno kategorisan od strane uredničkog kolegija sa oznakom 16+, isti evidentno nije prilagođen terminu emitovanja koji je propisan za navedenu dobnu kategoriju.

Naime, suština označavanja sadržaja koji potencijalno mogu negativno uticati na maloljetnike podrazumijeva ne samo da se takav sadržaj označi primjerenom oznakom, nego da se i emituje u propisanom vremenskom terminu. To konkretno znači da ukoliko se određeni sadržaj klasifikuje oznakom 16+, kao što je to slučaj sa predmetnim filmom, isti se onda može prikazati isključivo u periodu između 22:00 i 06:00 sati. U konkretnom slučaju, TV OSM je predmetni film koji je kategorisan oznakom 16+ emitovala u dnevnom terminu, umjesto u terminu propisanom za navedenu kategoriju čime je prekršila član 22. (*Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja*), st. (1) i (2), zatim član 24. (*Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika*), st. (1), te član 25. (*Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika*), st. (1) i (2), Kodeksa.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Interna komisija Agencije koja je radila na ovom predmetu pristupila je raspravi o prijedlogu kazne, a u skladu sa primjenjivim odredbama Pregleda povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Agencija (Pregled). U članu 5. Pregleda navedeno je da je *svrha kažnjavanja između ostalog, obezbjeđenje poštivanja Zakona i propisa RAK-a, kao i uticaj na počinioca, kao i na ostale, da ubuduće ne čine kršenja*. Uzimajući u obzir sve navedeno, te činjenicu da je ovo prvi put da je utvrđeno kršenje ovakve vrste, Agencija smatra da su ispunjeni uslovi za izricanje pismenog upozorenja. Naime, u članu 8 Pregleda se navodi da je *“Svrha pismenog upozorenja je da se kršitelju uputi upozorenje uz prijetnju kaznom, kojim se omogućava ostvarivanje svrhe sankcija izricanjem kazne bez njenog izvršenja, a kad izvršenje kazne nije neophodno potrebno radi zaštite javnog ili drugog interesa”*. Interna komisija Agencije je dana 23.03.2020. godine dostavila zapisnik generalnom direktoru, koji je isti prihvatio. Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno, riješeno je kao u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku: Žalba protiv ovog Rješenja može se izjaviti Vijeću Agencije u roku od 15 dana od dana prijama Rješenja. U smislu člana 47. stava 2. Zakona o komunikacijama, žalba ne odlaže izvršenje Rješenja. Na žalbu se plaća taksa od 10,00 KM po Tar. broju 2. Tarife administrativnih taksi (“Službeni glasnik BiH”, br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/08, 42/08, 2/10, 98/12, 15/14, 78/14, 32/17, 53/17 i 62/17).

Prilog: Obrazac za uplatu administrativne takse

Dostaviti:

1. "MEDIA MARKET" d.o.o. - Televizija OSM
2. u spis

Obrazac br. 2

TAKSA - TAR BROJ 2

ZA ŽALBU PROTIV RJEŠENJA I ZAKLJUČKA (kad je dozvoljena posebna žalba)

Uplatilo ju (ime, adresa i telefon) _____

Svrha doznake: ADMINISTRATIVNA TAKSA
(NAZIV/BROJ AKTA/PREDMETA PO
KOJEM SE VRSI UPLATA)

Primalac/Primatej: _____
JRT - TRIZOR BIH - TAKSE

Mjesto i datum uplate: _____

Potpis i pečat
nalogodavca: _____

Pečat Banke

Potpis ovlaštenog lica: _____

Račun pošiljaoca / pošiljačelja _____

Račun primoca / primateljca _____

KM 10,00 luno

samo za uplate javnih prihoda

Broj poreznog
obrazilka _____

Vrsta prihoda 7|2|2|1|0|2

Općina _____

Poziv
na broj 0|0|0|0|0|0|0|0|0|0

Vrsta uplate 0

Porezni period
Od: _____
Do: _____

Budžetska
organizacija 0|7|0|4|9|9|9

OSVJETOČENJE I TISKANJE

NAPOMENA:

- **UPLATNI RAČUNI:**

- 3380002210018390 (Unicredit bank)
- 5517902220404858 (Unicredit banka a.d. Banja Luka)
- 5556000031201417 (Nova Banka a.d. Banja Luka)
- 5620128137723339 (NLB Banka a.d. Banja Luka)

- U RUBRIKU **IDENTIFIKACIONI BROJ** PRAVNA LICA UPISUJU IDENTIFIKACIONI TRINAESTOCIFRENI BROJ, A FIZIČKA LICA JMBG;

- U RUBRIKU **OPĆINA** UPISUJE SE ŠIFRA OPĆINE PREBIVALIŠTA – SJEDIŠTA UPLATIOCA;

- **POREZNI PERIOD** - TREBA DA ODGOVARA DATUMU UPLATE;

- **NAKON IZVRŠENE UPLATE 5. PRIMJERAK UPLATNICE SE DOSTAVLJA AGENCIJI**